

ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಮೋಸಾಲೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿದ ಕ್ರಾನಾರಾಯಣ ಮೋಸಾಲೆ ಅವರು ಹಿರಿಯ ಕರ್ಫಾರ್. ವ್ಯಾಧಿಕೀಯ ಸೇವೆಯು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಶ್ಚಯನಲ್ಲಿ ಕಾಂತಾವರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ವ್ಯತ್ತಿ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯ ದೇಸೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲ ಕಾಂತಾವರ ಕನ್ನಡ ಸಂಘವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಕಥಿ, ಕಾದಂಬರಿ, ಲೇಖನ ಸಂಗ್ರಹ, ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಗೆ ಮಾಡಿದವರು. ವ್ಯಕ್ತಾಶನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾಧನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವ್ಯತ್ಸಿ— ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂದಿವೆ.

ಮಾತನಾಡುವ ಸ್ತಿಯಲ್ಲಿರಲ್ಲ. ಆತ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಜೀವತಿಸಿಕೊಂಡು ‘ಹೌದು, ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನೂ ಈ ದಿನ ದೇವಸಾಫ್ಫೆ ಮೋಗಬೇಕಿತ್ತು’ ಅದರ ನಮ್ಮ ಮನಯ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಕರಿಬೇವಿನ ಮರದ ಮೇಲ ಶುಲ್ಕಿತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಂಗಳು ತೋಟಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಕೊಡುವ ಉಪರ್ವ ಹೇಳುವಂತಹದ್ದಾರ್. ಆ ಕರಿಬೇವಿನ ಮರದ ಕೊಂಬಿಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಯಾವುದಾದರೂ ತಂಗಿನ ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಹೆಂಡಿಕೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ‘ನಾನು ನಾಳೆ ನೋಡೋಣ, ನಾಳೆ ನೋಡೋಣ’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಿದೆ. ನಿನ್ನ ಅವಶು ತುಸು ಅಸಮಾಧಾನದಲ್ಲಿ ‘ನೀವು ಆ ಕೊಂಬಿಗಳನ್ನು ತುಂಡಿಸಿದಿದ್ದರೆ, ನಾನೇ ಮರ ಹತ್ತ ಬೀಕಾಗುತ್ತದೆ’ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಹೆದರಿಸಿದಾಗ, ‘ಆಯ್ಯು’ ಎಂದು ಈ ದಿನ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿಗೆ ಹೊರಟೆ. ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ದೇವಸಾಫ್ಫೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆ’ ಎಂದ.

ಕುಪ್ಪಣಿಯುನವರಿಗೆ ಕಾರ್ಕಣ ಹೇಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರಿಬೇವಿನ ಸೋಪ್ಪಿಗೆ ‘ಸಿಂಹಾಪಟ್ಟ ದಿಮಾಂಡ್’ ಇದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಬಹುತೇಕ ಹೋಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಲಾರಿಗೆ ಅದು ಬೇಕೆಂಬಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಕಡ್ಡೆ ಬೇಕೆಂಬ ಚಟ್ಟಂಬಡಿಗೆ, ಉಂಟಿನ ವಡೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕರಿಬೇವಿನ ಸೋಪ್ಪನ್ನು ಚಿಕ್ಕಿಕೆಕ್ಕಿದ್ದಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅದರ ರುಚಿಯೇ ಬೇರೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಅವರೂ ತಮ್ಮ ಮನಯ ಹಿಂದೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹಾದಿನೇಷು ಹಾದಿನೆಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ನಾಲ್ಕು ಕರಿಬೇವಿನ ಗಿಡ ನೆಟ್ಟಿದರು. ಅದು ಈಗ ಎರಡು ಮೂರಾಲೀನಮ್ಮು (ಸುಮಾರು 18 X 20 ಅಡಿಯಪ್ರ) ಬೆಳಿದಿದ್ದು ‘ಗಿಲಿಗಿಲಿ’ ಎಂಬಂತೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಕುಸೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಚಿಕ್ಕಿದಿರುವ ಅವರ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಇಡೀ ವರುಷಕ್ಕೆ

ಒಂದು ಗಿಡದ ಕರಿಬೇವಿನ ಸೋಪ್ಪು ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಉಲ್ಲಿದ ಮೂರು ಗಿಡಗಳ ಕೊಂಬೆ ರೆಂಬಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ‘ಕತ್ತಿ ಮುಣಿಸದೇ’ (ಕಡಿಯದೇ) ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವು ಕುಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣುಬಿಕೊಂಡು ನಳನಿಷ್ಠಿಸ್ತಿದ್ದುವು.

ಕುಪ್ಪಣಿಯು ಕುಕುಹಲದಲ್ಲಿ ‘ಈ ಒಂದು ಗೊಳಣಿ ತುಂಬಾ ಕರಿಬೇವಿನ ಸೋಪ್ಪು ಇದೆಯಲ್ಲ? ಇದನ್ನು ಗೊಂಚಲು ಗೊಂಚಲಾಗಿ ಮಾರುತ್ತೀಯಾ? ಅಥವಾ ‘ಹೋಲೋಸೇಲ್’ ಆಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿರ್ತಿಯಾ ಹೇಗೆ?’ ಎಂದು ಮಾಂಕುಪನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಿಸಿದರು.

ಮಾಂಕು ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಅಥ ತಂಬಿಗೆ ನೀರು ಕುಡಿದು ಒಂದು ಚಾ ಮತ್ತು ಎರಡು ದೋಸೆಗೆ ಅಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದ ಅವು ಅವನ ಓಬಿಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ದೋಸೆಯನ್ನು ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಾಯಿಗೆ ಇಡುಪುದರ ನಡುವೆ ಆತ ‘ನಾನು ಹೋಲೋಸೇಲಾಗಿಯೇ ಇದನ್ನು ಹೊಡುಪುದು’ ಎಂದವನೇ ‘ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಬಿ ಸಂತರೆ ದಿನ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಕುಂಟ ಮುಸೇನಿ ಅಥವಾ ಗಾಡಿ ಮುಸೇನಿ ಎಂದು ಅವನ ಹೆಸರು. ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೆಷ್ಟು ವರುಪಾಗಳ ಹಿಂದೆ, ಈ ನಮ್ಮ ರಥಭಾರಿಯಿ ರಾಂಭಟ್ಟರು ಇದ್ದಾರಲ್ಲ, ಕಿರಾಟಿ ಅಂಗಿಡಿಯವರು, ಅವರಿಗೆ ಜಿನಸಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವನು ಅವನೇ’ ಎಂದು ತಂಬಿಗೆ ಎತ್ತಿ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಗುಟುಕು ನೀರು ಕುಡಿದು ‘ಅವನಿಗೆ ನೀವು ಗೊತ್ತು. ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕಾರು ಮಂದಿ ಗೊತ್ತು. ಕಾರ್ಕಣ ಹೇಡಿಗೆ ನಾನು ಮೋನ್ನೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗು ನಿನಗೆ ಕರಿಬೇವಿನ ಸೋಪ್ಪು ಬೇಕಾ? ಎಂದು ಅವನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅವನಿಗೆ ನಾನು ಸೀತಾಪುರದವನು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಕೂಡಲೇ ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ರಾಂಭಟ್ಟರನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಿದ’